

Juryrapport

*Groene
Griffel
2026*

Wie leest heeft
een goed verhaal

Voorwoord

Voor het eerst sinds 1971 is er een nieuwe Griffel. Een belangrijk en bijzonder moment. De Groene Griffel is door CPNB en WWF in het leven geroepen om kinderen te laten zien én voelen hoe mooi de natuur is, om hun liefde voor dieren te laten groeien en ze te laten merken dat zij de aarde kunnen helpen. En bij een nieuwe prijs hoort een nieuwe jury.

Deze jury bestaat uit personen met verschillende achtergronden, ervaringen en manieren van kijken. Maar wat ons allemaal verbindt, is de liefde voor natuur en de nieuwsgierigheid naar wat kinderboeken vandaag te zeggen hebben over natuur en wilde dieren. Want wanneer kinderen lezen over dappere dieren en de veerkracht van de natuur, groeit niet alleen hun verwondering, maar ook hun motivatie om zelf voor de natuur op te staan.

Al snel merkten we hoe verrassend divers de inzendingen waren: van boeken voor kleuters tot prepubers, in alle mogelijke vormen en stijlen. Maar het echte werk begon bij de vraag die ons bezighield: welk boek verdient dit jaar de Groene Griffel? Welk boek voldoet aan de criteria ten aanzien van literaire kwaliteit én laat kinderen de natuur op originele wijze ontdekken?

Na het lezen van alle inzendingen nam iedereen tijdens het juryberaad een eigen top tien mee. We zijn al deze boeken één voor één doorgelopen. Soms waren we het direct eens, soms totaal niet, maar gaandeweg, pratend en herlezend, tekende zich een gezamenlijke keuze af. Een van de criteria is dat de verhalen hoop moeten geven. Boeken die kinderen laten voelen hoe prachtig de natuur is en zo een band met dieren en de natuur versterken.

Tussen alle titels sprong één boek er steeds weer uit. Een boek met een uitgesproken persoonlijkheid en een vertelstem die je vanaf de eerste zin meeneemt. De keuze om het verhaal door dieren zelf te laten vertellen kantelt het perspectief en nodigt kinderen uit om opnieuw te kijken naar wat ze denken te weten.

Waar we in het begin van het juryproces nog zoekende waren en ons afvroegen wanneer een boek de Groene Griffel waardig is, werd al snel duidelijk: dit boek verdient onmiskenbaar de Groene Griffel 2026.

Mátyás Bittenbinder (Juryvoorzitter)

Angela Esajas

Daan Stoffelsen

Joukje Janssen

Merel Westrik

Wij, beren

Auteur: Lotte Stegeman

Illustrator: Marieke ten Berge

Uitgever: Luitingh-Sijthoff

Lotte Stegeman schrijft al jaren non-fictiekinderboeken, waarin dieren en hun gedrag, de relatie tussen dieren en mensen en biodiversiteit centraal staan. Vorig jaar won ze een Zilveren Griffel voor haar boek *Slimmer dan je denkt*.

In *Wij, beren* geeft ze dieren, dit keer acht verschillende soorten beren, op een speelse en geestige manier een eigen stem. Vanaf de eerste pagina trekt Stegeman de lezer het verhaal binnen met de vertelstem van de beren zelf. Het boek vertelt niet óver beren, maar wordt verteld dóór beren. Juist door het perspectief van de beren te kiezen, krijgt het boek een originele invalshoek die op een bijzondere manier de nieuwsgierigheid van kinderen aanwakkert.

De jonge lezer wordt voortdurend aangesproken en uitgedaagd: klopt het beeld van de beer eigenlijk wel? Ook doordat de toon toegankelijk en vaak geestig is, dringt de onderliggende boodschap des te sterker door: mensen luisteren te weinig naar de verhalen van dieren, en misschien nog minder naar wat die verhalen te zeggen hebben.

‘Ik ben een bruine beer,’ opent de verteller, om vervolgens rauw en ongecensureerd de beelden die mensen van beren hebben opgebouwd te ontmantelen. Van bloeddorstige monsters tot aandoenlijke knuffels.

‘Daar kun je ons dus van kennen. Al ken je ons dan niet echt, want er klopt vaak geen hout van. Het is tijd voor ons echte verhaal. Waar dus wel een hout van klopt.’

Het gaat niet alleen om interessante berenfeitjes, maar vooral om de denkwijze van de beren te leren kennen. De mooie, natuurgetrouwe illustraties, gemaakt door

Marieke ten Berge, geven het boek de sfeer van een ouderwets logboek, zonder stoffig of saai te zijn. Tekst en beeld zijn zorgvuldig in balans en versterken elkaar.

Stilistisch is *Wij, beren* uitzonderlijk trefzeker. De taal is ritmisch, heel precies en het plezier spat van de bladzijden. Zinnen als ‘Mensen bazuinen al eeuwenlang de wildste verhalen over ons rond’ en ‘We hebben onze buik vol van leugenachtige beledigingen’ combineren humor met een duidelijke ondertoon. Je voelt aan alles dat de auteur houdt van de dieren waar ze over schrijft.

Inhoud en vorm vallen op overtuigende wijze samen. De korte dialogen tussen de verteller en de andere beren en de stukjes waarin elke beer zichzelf voorstelt, zorgen voor afwisseling en ritme.

Tegelijkertijd is het boek sturend – en terecht – maar zonder ooit belerend te worden. Dat maakt het boek bijzonder toegankelijk. Door het gekozen perspectief ontstaat een voortdurende beweging tussen ‘wij’ en ‘zij’: beren die spreken, mensen die luisteren – of juist niet. Die spanning maakt het boek meer dan informatief. Het vraagt de lezer om scherp te, om aandacht, om inlevingsvermogen. Je gaat je zelfs een beetje schamen, als niet-beer.

Wij, beren overstijgt daarmee de conventies van non-fictie voor kinderen. Het is een literair geconstrueerd werk, waarin stem, vorm en inhoud nauwkeurig op elkaar zijn afgestemd. Dat maakt het tot een overtuigend en gelaagd geheel.

Met zijn eigenzinnige perspectief, spitsvondige taal en vermogen om te ontregelen én te enthousiasmeren, is *Wij, beren* een uitzonderlijke prestatie – en een terechte winnaar van de Groene Griffel.

Postbus 15555
1001 NB Amsterdam

juni 2026

